

yazdıklarımı sana gönderiyorum .....

SELİMİLERİ

Şairlerin, yazarların hazin çabaları

Cumhuriyet döneminin yetiştirdiği en büyük şairlerden biri, Ertuğrul Faciası gibi, tarihimizde iz bırakmış bir olayı radyo oyununa dönüştürüyor ve eserini beslemek uğruna, o dönemin matem şarkısına ihtiyaç duyuyor... Nereye baş vuracak? Elbette büyükelçiliğimize. Bulduk-bulmadık, tek satır yanıt yok!

1990'ların ortasında, sevgili arkadaşım Enis Batur'a Ertuğrul Facia'sından söz açmıştım, Behçet Necatigil'in İstanbul Radyosu'nda yayımlanmış, altı bölümlük radyo oyunu. Enis hemen **Kitaplaştırmak** istemişti. Ertuğrul Faciası 1995'te **Yapı Kredi Yayınları** arasında okurla buluştu.

Büyük ustanın bu eserine çalıştığı günleri artık hayal meyal hatırlıyorum. Gerçi önsözde bir şeyler yazmışım; o önsözden de bugüne yirmi yıl geçmiş. Yalnız, daktilo edilmiş metni tutkuyla okuduğumu unutamam.

Yine hüzünlü tatlar

Necatigil bütün çalışmalarında yorulmak bilmez, yılmaz bir edebiyat adamıydı. Ertuğrul Faciası için tuttuğu kaynakçaya bir göz atmak yeterli: Artık bin bir zorlukla bulunacak ya da belki bulunamayacak bir eser, Süleyman Nutkî'nin Ertuğrul Firkateyni Faciası, İstanbul 1327. Yanı başında, bir iki çok özel koleksiyonda rastlanabilecek Türk – Nippon Dostluğunun Sonrasız Hatırası Ertuğrul, Tokyo Büyükelçiliğimiz bu yayını 1937'de Tokyo'da gerçekleştirmiş. Ceride-i Bahriye'nin birinci ve ikinci yıl sayıları, 1305 – 1306...

Ertuğrul Faciası, o zaman

Behçet Necatigil

yazdığım gibi, on dokuzuncu yüzyıl sonunun, yeni dünyalarla karşılaşmış Osmanlı insanını iç dünyasında yansıtmak ereğini taşır. Şiirde eskiye bağlı, "Tanzimat edebiyatındaki yenileşmelere uzak" Ali Ruhi, Ertuğrul gemisinde kendi elem verici akıbetine gitmektedir...

Edebiyat-ı Cedide'de Avrupa

Halid Ziya Uşaklıgil **Kırk Yıl**'da II. Abdülhamid dönemi sansüründen çektiklerini yakınlara dile getirir. O dönemde ve sonralarda kaleme alınmış romanlar, başta Mehmet Rauf'un kiler bir Avrupa özlemi içinde. Paris'te, Roma'da, Napoli'de, Monté Carlo'da yaşamış olan roman kişileri ikide birde şaşaalı hayatlar içinde karşımıza çıkıyorlar. Avrupa'nın o günkü ekonomik durumu, siyasal çalkantı, yaklaşan

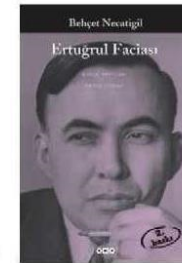
savaş tehlikesi roman kişilerinin gözünden kaçmış. Ya da, romancılar bu sorunların üzerinde durmamışlar. Bütün bir uygarlık özlemi, bütün bir özgürlük talebi onları 'düşsel' bir Avrupa inşa etmeye yönlendirmiş.

Bence bu da bir öykünün, romanın konusu olabilir. Yakup Kadri'nin **Bir Sürgün**'ü (1937) belki öylesi bir adım. **Bir Sürgün**'ü hemen yeniden okuyacağım.

Geçen gün Ertuğrul Faciası'nı yeniden ve yine hüzünlü tatlar olarak okudum. En sondaki 'ek' ancak bu kez dikkatimi çekti; ne tuhaf!

Hocamız, 12 Kasım 1973 tarihinde Tokyo'daki Türkiye Büyükelçiliğine bir mektup yazmış. "Yıllar önce batan Ertuğrul gemisi için bir Japon bestekârın bestelediği matem şarkısının" ses kaydını edinmek istemiş. Herhalde radyo oyununda kullanacaktı.

Ama tahmin edilebileceği gibi, hiçbir yanıt alamamış. Türkiye'nin, Cumhuriyet döneminin yetiştirdiği en büyük şairlerden biri, Ertuğrul

Faciası gibi, tarihimizde iz bırakmış bir olayı radyo oyununa dönüştürüyor ve eserini beslemek uğruna, o dönemin matem şarkısına ihtiyaç duyuyor...

Nereye baş vuracak? Elbette büyükelçiliğimize. Bulduk-bulmadık, tek

satır yanıt yok! Belki de, kim bilir, ne saçma istek denmiştir. Mektup görevlilerce yırtılıp atılmış da olabilir.

Yazılışından kırk iki yıl sonra Ertuğrul Faciası dimdik ayakta duruyor. Tartışmasız 'gizli' bir başyapıt. Geçen o kırk iki yılda kim bilir ne çok elçiler gelip geçti, geçip gitti...